Raadsvoorstel

Onderwerp:	Ontwerpbegroting 2025 en ontwerp-meerjarenraming 2026-2028
Portefeuillehouder:	M. Peters
Datum college besluit:	8 oktober 2024
Behandelend ambtenaar:	Martine Kooiker
Registratienummer:	GZDGCB1629146/1675265

Inleiding

Net als andere gemeenten in Nederland heeft onze gemeente de komende jaren te maken met minder financiële middelen van het Rijk om de taken uit te voeren. Het afgelopen jaar hebben we daarom met uw raad bepaald welke ombuigingsmaatregelen nodig zijn. Bij de Kadernota 2025 zijn de ombuigingsmaatregelen vastgesteld. Deze ombuigingen zijn in de begroting verwerkt. De begroting 2025 is structureel sluitend. Het meerjarenperspectief laat in 2026 een fors tekort zien en voor de jaren 2027 en 2028 is er een (licht) positief saldo.

Voorstel Raadsbesluit

De gemeenteraad van de gemeente Culemborg besluit:

1. De Begroting 2025 (GZDGCB1629146/1676184) vast te stellen;
2. Kennis te nemen van de Meerjarenraming 2026-2028, in datzelfde document.

Argumenten

1.1. De ontwerpbegroting en meerjarenraming geven inzicht in de beleidsvoornemens en beleidsuitvoering voor 2025 en de jaren daarna.
De begroting geeft de beleidsvoornemens weer en de baten en lasten die daarmee gemoeid zijn. Tegelijk met de maatregelen om duurzaam financieel gezond te worden blijven we investeren in onze stad. We ondersteunen kwetsbare inwoners, realiseren passende en betaalbare woningen en vergroenen en verduurzamen het vastgoed en scholen.

De begroting is als volgt opgebouwd:

- De beleidsbegroting met daarin de financiële en inhoudelijke kaders van onze tien programma's. De beleidsbegroting bevat naast de programma's ook negen paragrafen, die een dwarsdoorsnede geven van de begroting op een aantal – deels wettelijk verplichte – thema's.
- De financiële begroting , waarin het overzicht van baten en lasten is opgenomen, evenals een uiteenzetting van de financiële positie en het overzicht van de baten en lasten per taakveld.

1.2 De ontwerpbegroting is op een aantal punten verbeterd.
De begroting ziet er anders uit dan vorig jaar. De opzet is opgefrist, zodat deze begroting concreter, helderder en dunner is dan de vorige. Doelstellingen zijn aangescherpt en overbodige teksten zijn geschrapt. Daarmee zetten we stappen op weg naar een effectievere planning en controlcyclus en meer inzichtelijke planning en controldocumenten, waartoe de raad in verschillende moties heeft opgeroepen. Deze verbeterslag is een eerste stap en de komende tijd blijven we werken aan het verder verbeteren van de planning en controlcyclus.

2.1 De begroting is structureel sluitend.
Om evenwicht te bereiken in onze inkomsten en uitgaven hebben we in de Kadernota 2025-2028 gekozen voor een meerjarenoperatie. Hierin bekijken we ieder jaar welke maatregelen nodig zijn. Zo kunnen we enerzijds rekening houden met de onzekerheden in de financiering vanuit het Rijk en anderzijds op een zorgvuldige manier maatregelen nemen op het moment dat die onafwendbaar zijn.

In de ontwerpbegroting zijn de ombuigingen en ombuigingsopdrachten uit de kadernota verwerkt. Omdat de financiële ontwikkelingen sinds de begroting helaas niet meevallen, is ook de in de kadernota opgenomen eenmalige boventrendmatige verhoging van de ozb verwerkt; bovenop de reguliere indexatie met 3,45% is een eenmalige verhoging van 4% meegerekend. Tenslotte is met een aantal kleinere maatregelen de begroting structureel sluitend. Een overzicht van alle ontwikkelingen en maatregelen is opgenomen in het hoofdstuk Financieel perspectief.

Kanttekeningen

1.1 De septembercirculaire van het Gemeentefonds is niet verwerkt in de begroting.
De septembercirculaire van het Gemeentefonds is niet verwerkt in de ontwerpbegroting. Dat is gebruikelijk, omdat deze circulaire op een te laat moment komt om te kunnen verwerken in het meerjarig perspectief. Op dit moment analyseren we de effecten van deze circulaire. Zoals gebruikelijk, verwerken we die effecten in een informatienotitie. Deze informatienotitie ontvangt de raad vóór de behandeling van de begroting in de commissie. Op deze manier heeft de raad de beschikking over alle informatie die nodig is om een afgewogen besluit te nemen over de begroting.

2.1 Het jaar 2026 laat een tekort zien.
Ook onze gemeente krijgt de komende jaren minder geld van het Rijk om de taken uit te voeren. Daarnaast hebben we net als andere gemeenten een structurele kostenstijging van de jeugdzorg. Het meerjarenperspectief laat net als voor veel andere gemeenten een fors financieel tekort zien in 2026. Omdat de jaren 2025, 2027 en 2028 wel structureel met een positief saldo sluiten, is een dergelijk tekort vanuit het provinciaal toezicht toegestaan.

Kosten, Baten, Dekking

In deze ontwerp-begroting is een structureel sluitend financieel perspectief opgenomen. Dat ziet er samengevat als volgt uit:

(bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Primitieve begroting	**840**	**-2.148**	**-2.012**	**-2.749**
Saldo Voorjaarsrapportage 2024	970	41	1.916	2.305
Saldo Kadernota 2025-2028	-669	-702	-733	-644
Ontwikkelingen verwerkt in deze begroting	-1.135	1.372	1.085	2.005
Saldo Programmabegroting 2025-2028	**6**	**-1.437**	**256**	**917**

In de begroting is ook het weerstandsvermogen geactualiseerd. De weerstandsratio zit tussen 1,4 (voor het maximaal risicoprofiel) en 2,18 (voor het minimaal risicoprofiel). Dat betekent dat het weerstandsvermogen van de gemeente Culemborg op dit moment ruim voldoende is om de financiële impact van de risico's te kunnen dragen.

Personele en/of Juridische gevolgen

Niet van toepassing.

Communicatie en Burgerparticipatie

Op grond van artikel 190 lid 2 van de Gemeentewet ligt de ontwerpbegroting voor een ieder ter inzage. Op verzoek is deze ook algemeen verkrijgbaar. De infographic (die nog volgt) geeft een totaaloverzicht op een begrijpelijke manier.

Bijlagen

1. GZDGCB1629146/1676184 Ontwerpbegroting gemeente Culemborg 2025-2028
2. Infographic Begroting gemeente Culemborg 2025-2028 (volgt nog)
3. Informatienotie effecten septembercirculaire 2024 (volgt nog)

Raadsbesluit

Registratienummer: GZDGCB1629146/1675265

De gemeenteraad van de gemeente Culemborg besluit:

1. De Begroting 2025 (GZDGCB1629146/1676184) vast te stellen;
2. Kennis te nemen van de Meerjarenraming 2026-2028, in datzelfde document.

Aldus besloten in de vergadering van de Raad,

Gehouden op 7 november 2024.

De griffier	De voorzitter
D. van der Harst	G. van Grootheest